

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 25. april 2016
Dok.: 1941541

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AØ,

AÅ, BA

fra Folketingets Retsudvalg den 26. april 2016

Samrådsspørgsmål AØ:

”Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at flere elementer af efterforskningen er udeladt af den evaluering af terrorangrebet i København i 2015, som politiet selv gennemførte og som daværende justitsminister Mette Frederiksen refererede til, da hun kaldte politiet for ”velforberedte, velorganiserede og klar”, og er ministeren enig i Mette Frederiksens udsagn om, at dansk politi var velforberedte, velorganiserede og klar?”

Samrådsspørgsmål AÅ:

”Vil ministeren redegøre for bevæggrundene for, at politiet undlod at offentliggøre, at den mistænkte ved terrorangrebet i København i 2015, da han blev skudt af politiet, var i besiddelse af en koran, og er ministeren enig i tilbageholdelsen af denne information?”

Samrådsspørgsmål BA:

”Hvad mener ministeren om, at Rigspolitiet allerede i 2007 blev advaret om politiets manglende skydetræning, men undlod at forstærke træningen, hvordan mener ministeren, at den manglende skydetræning til politibetjente og reaktionsstyrker påvirkede forløbet under terrorangrebet i København i 2015, og mener ministeren, at den nuværende skydetræning er tilfredsstillende?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

[Indledning]

Jeg er blevet stillet i alt 3 samrådsspørgsmål, der knytter sig til omstændighederne omkring terrorangrebet i København, som vi for lidt over 2 måneder siden markerede et-årsdagen for.

Jeg vil besvare spørgsmålene samlet, idet jeg vil indlede med samrådsspørgsmål AØ om politiets evaluering af terrorangrebet og politiets parathed.

[Samrådsspørgsmål AØ]

Spørgsmålet indeholder to elementer. Den første del drejer sig om politiets evaluering af terrorangrebet i København, og den anden del handler om den daværende justitsministers udtalelser i forbindelse med offentliggørelsen af evalueringen.

Lad mig indledningsvis sige, at den 143 sider lange evalueringsrapport blev offentliggjort den 4. maj 2015 – det var mindre end tre måneder efter angrebene, som jo fandt sted midt i februar.

Som Retsudvalget om nogen ved, blev rapporten udarbejdet i et særdeles komprimeret forløb og på et tidspunkt, hvor der fortsat pågik en omfattende efterforskning, dels i straffesagen, dels i forhold til politiets skudafgivelser.

Det er da også understreget i rapporten på side 25 hvor der står:

”Det kan på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at der vil komme yderligere anholdelser og sigtelser i sagen. Den fortsatte efterforskning kan således

føre til, at der fremkommer yderligere oplysninger, som det ikke er muligt at tage højde for i denne gennemgang af hændelsesforløbet, og som eventuelt kan ændre ved den nuværende vurdering af hændelserne.”

Politiet pegede altså i selve rapporten udtrykkeligt på, at der fremadrettet kunne komme nye oplysninger, efterhånden som efterforskningen skred frem.

Politiet har lært af angrebet. Danmark har lært af angrebet. Politiet har selv den største interesse i, at beredskabet virker. Husk på, at det er dem, der står forrest i de farlige situationer.

I evalueringen pegede politiet åbent på en række læringspunkter, som senere mandede ud i de anbefalinger, der indgik som en helt central del af forhandlingerne om flerårsaftalen for politiet og anklagemyndighedens økonomi.

Dernæst spørges der til, om jeg er enig i Mette Frederiksens udsagn om, at dansk politi var ”velforberedt, velorganiseret og klar”.

Man siger, at hver fugl piper med sit næb. Mette Frederiksens udtalelser må hun selv stå på mål for.

Men i dagene efter angrebene i København takkede befolkningen vores politifolk for deres store indsats.

Den tak og ros skylder vi dem stadig her et par måneder efter et-årsdagen – og efter et år, der har trukket uset store veksler på dansk politi.

Når jeg ser tilbage, stod det fra starten klart, at selvom meget var gået godt de dage i februar, kunne noget også være gået bedre.

Det har myndighederne været åbne omkring – og som det fremgik af evalueringen, var erkendelsen i dansk politi efter angrebet, at man stod i en ny situation.

Det har vi – sammen – fulgt op på fra politisk side, hvor et bredt flertal i Folketinget har besluttet at styrke terrorberedskabet med 600 mio. kr. om året.

Lad mig kort nævne hovedpunkterne i flerårsaftalen i relation til terrorbekæmpelse:

- Styrkelse af bevogtnings- og beredskabskapaciteten i politiet.
- Styrkelse af PET's kapacitet til personbeskyttelse.
- Etablering af døgnbemandede situations- og operationscentre.
- Styrkelse af PET's operations- og efterretningskapacitet.
- Sikring af bedre og mere materiel til bevogtning, indsats og beskyttelse.

Desuden har vi videreført initiativerne fra den tidligere regerings udspil "Et stærkt værn mod terror" fra februar 2015. Det inkluderer bl.a.:

- En øget it- og analysekapacitet og en moderne analyseplatform.

- Udbygning af beredskabsindsatsen i politiet og PET.
- Udvidelse af PET's aktionsstyrke og livvagtsstyrke.

Samlet set står vi i dag bedre rustet, end vi gjorde for et år siden. Det er afgørende for regeringen.

[Samrådsspørgsmål AÅ]

Så er vi nået til spørgsmålet om bevæggrundene for, at politiet undlod at offentliggøre, at den mistænkte - da han blev skudt og dræbt af politiet - var i besiddelse af en koran.

Det fremgår af evalueringen [på side 25] at myndighederne havde en række overvejelser om, hvad der kunne lægges frem. Her skal man huske på konteksten - myndighederne var på det tidspunkt i fuld gang med at efterforske sagen og arbejdede på højtryk. Hensynet til den fortsatte efterforskning af sagen og hensynet til statens sikkerhed kunne i den første tid være til hinder for at offentliggøre visse oplysninger, ligesom der kunne være tale om følsomme personoplysninger, som er undergivet tavshedspligt.

Det fremgår dog også af evalueringen, at:

”Ambitionen har været at dele oplysninger i videre omfang, end det ellers vil være tilfældet, for at give offentligheden et så præcist og dækkende billede, som muligt”.

Jeg kan altså konstatere, at der blev foretaget en række forvaltningsretlige og politi- og sikkerhedsfaglige vurderinger i forbindelse med udarbejdelsen af evalueringen.

Myndighederne har ønsket at lægge så meget som muligt åbent frem. Det, synes jeg, har været den rigtige tilgang.

De konkrete vurderinger, der er gjort i hvert enkelt tilfælde, er foretaget før min tid.

Men lad mig sige, at når vi i dag kigger tilbage, så kunne oplysningen om koranen have indgået i evalueringen.

Når det er sagt, så er det afgørende for mig, at den konkrete oplysning om koranen ikke har haft betydning for det arbejde, der er blevet gjort med at styrke vores terrorberedskab.

Samrådsspørgsmål BA

Det bringer os videre til spørgsmål BA om politiets skydetræning.

Her bliver jeg stillet tre spørgsmål.

I forhold til spørgsmålet om politiets skydetræning tilbage i 2007 har jeg til besvarelsen fået indhentet oplysninger fra Rigspolitiet.

Rigspolitiet har oplyst, at man i maj 2007 nedsatte en tværfaglig analysegruppe, der skulle gennemføre en analyse af politiets anvendelse af skydevåben.

Analysegruppen skulle også samle viden om de faktorer, der har betydning for politiets brug af skydevåben og omsætte dette til fremadrettet læring, der kunne inddrages i det operative politiarbejde og i politiets uddannelser.

Analysegruppen afsluttede sit arbejde i november 2007 med en rapport, som indeholdt en række anbefalinger i relation til blandt andet politiets anvendelse af skydevåben, planlægning og koordinering og politiets grund- og videreuddannelse i magtanvendelse.

Jeg har fået oplyst, at det er Rigspolitiets opfattelse, at analysens konklusioner og anbefalinger ikke – ud fra den daværende operative kontekst – efterlod et billede af, at politiets skydefærdigheder generelt var mangelfulde.

I forlængelse heraf er jeg blevet spurgt om den manglende skydetræning til politibetjente og reaktionsstyrker.

I evalueringen skrev politiet, at der er behov for at have øget fokus på personalets skydefærdighed og evne til våbenbetjening.

De temaer vi har hørt om vedrørende skydetræning, udstyr og mental parathed – var centrale emner næsten fra dag ét. Også for politiet selv. Og derfor er der blevet fulgt op på kritikken.

I forhold til vedligeholdelsesskydningen er det korrekt, som det også har været anført tidligere, at gennemførelsen af skydetræningen i Københavns Politi i 2014 ikke var tilfredsstillende.

Vedligeholdelsesskydningerne var på daværende tidspunkt decentralt administreret i politiet, og der skete ikke i tilstrækkelig grad fra centralt hold registrering og opfølgning på administrationen af vedligeholdelsesskydninger mv.

Det betyder bl.a., at Københavns Politi ikke bagudrettet har kunnet genskabe et fuldt ud dækkende overblik over afviklingen og resultatet af efterårsskydninger.

Det er i sig selv ikke tilfredsstillende.

I forlængelse af terrorangrebet i København i februar 2015 blev der foretaget en analyse af politiets skydeuddannelser. Der blev i analyserapporten peget på en række anbefalinger til styrkelse af politiets skydeuddannelse, som jeg har fået oplyst er i gang med at blive implementeret. Jeg har desuden fået oplyst, at implementeringen forløber planmæssigt og er endeligt afsluttet i 2016.

Rigspolitiet har endvidere oplyst, at efterårsskydningen i 2015 er blevet afviklet efter et nationalt udviklet ensartet skydeprogram. Alle skytter er inddelt på forskellige nationalt definerede skydeniveauer, og skydeprogrammet sikrer, at de i henhold til deres niveau gennemgår samme vedligeholdelsesskydning.

Rigspolitiet har således over for mig oplyst, at skydetræningen i efteråret 2015 er blevet afviklet i overensstemmelse med de nye retningslinjer.

[Afslutning]

For at runde af hvor jeg startede, vil jeg gerne afslutte med at sige, at myndighederne har taget ved lære af deres erfaringer fra indsatsen i forbindelse med terrorangrebet.

På baggrunden af evalueringen blev der fremlagt en række læringspunkter og initiativer.

Dette har vi fulgt op på politisk med politiaftalen, hvor ca. 600 mio. kr. om året skal sikre, at Danmark får det hidtil stærkeste værn mod terror.

Tak for ordet.